

Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi – ICOMOS

“Dünya Anıtlar ve Sitler Günü” : Kültürel Miras ve Sürdürülebilir Turizm

ICOMOS Türkiye Adana Etkinliği : 28 – 29 Nisan 2017

Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi – ICOMOS her yıl 18 Nisan’da “**Dünya Anıtlar ve Sitler Günü**” nı kutlamaktadır. Bu güne özel olarak her yıl Paris’te bulunan ICOMOS genel merkezi tarafından belirlenen bir konu başlığı altında, üye ülkeler tarafından etkinlikler düzenlenmektedir. 2017 yılı kutlamaları için Genel Merkez tarafından belirlenen konu başlığı Birleşmiş Milletler Teşkilatı’nın 2030 yılı için kabul ettiği “17 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi” doğrultusunda “**Kültürel Miras ve Sürdürülebilir Turizm**” olarak belirlenmiştir.

Çukurova Bölgesinde 2015 yılında Mersin’de ve 2016 yılında Antakya’da düzenlenen etkinliklerden sonra, 2017 yılı **Dünya Anıtlar ve Sitler Günü** kutlaması Adana’da düzenlenmiştir. **Kültürel Miras ve Sürdürülebilir Turizm** teması çerçevesinde, Çukurova Üniversitesi, Mersin Üniversitesi, Adana Büyükşehir Belediyesi, Seyhan Belediyesi, Yüreğir Belediyesi ve TMMOB Mimarlar Odası Adana Şubesi’nin desteğiyle, Kasım 2016’da Adana’daki ICOMOS Türkiye üyeleri çalışmalara başlamıştır. Bu çalışmalar ve hazırlanan program taslağı ICOMOS Türkiye Milli Komitesi tarafından 22 Şubat 2017 tarihinde uygun bulunarak paydaşlarla çalışmalara devam edilmiştir.

Etkinliklerin gerçekleştirildiği hafta içinde (23-30 Nisan 2017 günlerinde) Adana Büyükşehir Belediyesine ait billboardlarda toplantının tanıtım afişleri sergilenmiş, toplantıya ait haberlerin yerel ve bölgesel gazetelerde, Belediyelerin sosyal medya hesaplarında, TMMOB Mimarlar Odası Adana Şubesinin internet sayfasında yer alması sağlanmıştır. Bu çabalar sonucunda Adana etkinlikleri, yukarıda belirtilen kişi ve kurumların katkıları ve yüksek katılımı 28 – 29 Nisan 2017 günlerinde iki farklı program akışıyla kutlanmıştır. Konuyla ilgili tematik sunular ile “**Kültürel Miras ve Sürdürülebilir Turizm**” teması ve kalkınmaya etkisinin tartışıldığı kapanış panelinden oluşan toplantı ilk günün etkinliğini oluşturmuştur. İkinci gün etkinliği ise Adana’nın, Ceyhan İlçesine bağlı Misis antik kentinde ve Adana tarihi kent merkezinde inceleme gezilerinden meydana gelmiştir.

28 Nisan 2017 günü yaklaşık 300 kişinin katılımıyla Seyhan Belediyesi Yaşar Kemal Kültür Merkezinde gerçekleştirilen toplantı, TMMOB Mimarlar Odası Adana Şubesi Başkanı Sayın Ozan Veli Tüzün’ün açılış konuşması ile başlamıştır. Ozan Veli Tüzün yaptığı konuşmada konunun zorlukları, bu zorlukların aşılması gerekliliği, kültürel mirasın gelişme süreci içinde yenilenemez, önemli ve vazgeçilemez bir bileşen olduğunu vurgulamıştır. TMMOB Mimarlar Odası Genel Başkanı Sayın Eyüp Muhçu ise konuşmasında ülkemizin mimarlık gündemi ve kültürel miras hakkında görüşlerini dile getirmiştir. Bu konuşmayı Yüreğir Belediye Başkanı Sayın Mahmut Çelikcan, Seyhan Belediye Başkanı Sayın Zeydan Karalar ve CHP Adana Milletvekili Sayın Zülfikar İnönü Tümer’in konuşmaları takip etmiştir. Bu konuşmalarda kültürel mirasın korunmasına önem verilmesi ve bunun Adana’nın gelişiminde önemli bir yeri olduğu vurgusu ağırlıklı olarak dile getirilmiştir. Bu konuşmaların bir ortak özelliği de geçen süreçte

kültürel mirası bir engel olarak gören yerel yönetim anlayışının eleştirilmesi, Adana'daki kültürel mirasın Dünya Kültür Mirası Listesine alınması için çaba gösterilmesi ve bu hedefe ulaşılması gerekliliği konusundaki isteklerini belirtmeleridir.

Bunların ardından ICOMOS Türkiye Milli Komitesi Başkanı Sayın Prof. Dr. İclal Dinçer ve Sayın Prof. Dr. Zeynep Ahunbay yaptıkları konuşmalarında kültürel mirasın korunması ve turizm konusunun uluslararası boyutları, Birleşmiş Milletler, UNESCO ve ICOMOS'un beklentileri ve hedefleri hakkında bilgi vermiş, konunun değişik kurumlarda 1976 yılından başlayarak geçirdiği evrelerden kesitler ve ülkesel ölçekte de çarpıcı örnekler sunmuşlardır. Değerli akademisyenler tarafından 2017 Yeni Delhi, Hindistan'da yapılacak olan ICOMOS Genel Kurulunda konunun gündemde olacağı ve tekrar görüşüleceği bilgisi verilerek, 2030 yılında yapılacak olan UNO'nun **“Kalkınma için Sürdürülebilir Turizm ve Sürdürülebilir Kalkınma”** toplantısının ana gündem maddelerinden birisini ve hedefini oluşturduğu vurgusu yapılmıştır.

Diğer oturumlarda Doç. Dr. Duygu Saban Adana Tarihi Kent Merkezi ve Koruma Amaçlı İmar Planı hakkında kısa bir bilgi verdikten sonra bu potansiyelin turizm ve kalkınmaya olabilecek katkısını değerlendirmiştir. Fabrikadan müzeye dönüşen Simonoğlu Milli Mensucat Fabrikası binası ve yaşanan süreç Yrd. Doç. Dr. Nimet Özgönül tarafından sunulmuştur. Dünya Kültür Mirası geçici listesinde bulunan Anavarza antik kenti kazısı hakkında bilgileri ise Yrd. Doç. Dr. Fikret Fatih Gülşen sunmuştur. Her üç konuşmacı Adana kenti ölçeğinde kültürel miras konusu ele alarak, kültürel mirasın turizm ve kalkınmaya etkisini değişik açılardan irdelemişlerdir.

Yerel yönetimler ile kamu kurumlarının kültürel miras ile ilgili yaptıkları çalışmalarını, karşılaştıkları sorunları ve beklentilerini; Büyükşehir Belediyesi adına Mimar Emine Temuçin, Seyhan Belediyesi adına Mimar M. Murat Ulaş, Yüreğir Belediyesi adına Mimar F. Seda Joya ve Adana Müzesi adına Arkeolog Nedim Dervişoğlu açıklamışlardır. Adana için önemli bir kentsel ve arkeolojik sit alanı olan Tepebağ Höyük'te yapılan uluslararası öğrenci çalıştayına ait çalışmalardan bir bölüm Mersin Üniversitesinden Doç. Dr. Evrim Demir Mishchenko ile Yrd. Doç. Dr. Tuba Akar ,Çukurova Ünivesitesinden Doç. Dr. Duygu Saban moderatörlüğünde çalışmaya katılan öğrenciler tarafından sunulmuş ve öğrencilerimizin konuya olan farklı yaklaşımları sergilenmiştir.

Kapanış panelinde değerlendirilmeler Sayın Prof. Dr. Tamer Gök, Sayın Prof. Dr. İclal Dinçer, İl Kültür ve Turizm Müdürü Sayın Sabri Tarı ve Mimarlar Odası Adana Şubesi Başkanı Sayın Ozan Veli Tüzün tarafından yapılmış, kültürel mirasın insanlığın ortak mirası olduğu güçlü bir şekilde yeniden vurgulanmıştır. Bu mirasın turizm için kullanılması, iyi yönetilmesi dolayısıyla ekonomik kalkınmaya katkısının olması gerektiği ifade edilmekle beraber, konuyla ilgili tarafların bir arada çalışma konusunda göstereceği özen ve çabanın gerekliliği üzerinde de durulmuştur. Buna ek olarak eğitim, koruma bilincinin geliştirilmesi ve koruma - kullanım projelerinin en akılcı şekilde elde edilmesi ele alınan diğer konu başlıklarıdır.

Sonuç olarak tüm taraflar, kamu kurumları, akademisyenler, özel sektör, turizm sektörü, konunun uzmanları değişik dallarda koruma alanında çalışanlar, proje üreten ve uygulama sorumlusu mimar meslektaşlarımız **“Kültürel Miras ve Sürdürülebilir Turizm”** ve

“Gelişmenin İtici Gücü, Kültürel Miras” konularının keskin bir bıçağın iki yüzü gibi olduğu konusunda ortak görüşlerini belirtmişlerdir.

29 Nisan 2017 günü Misis ve Adana tarihi kent merkezinde toplantı konusu ile bağlantılı olarak teknik gezi düzenlenmiştir. Misis gezisinde Ceyhan Nehri kenarındaki su değirmenleri, Taş Köprü, Lokman Hekim Camisi ve Misis-Havraniye Kervansarayında devam eden restorasyon çalışmaları yerinde incelenmiştir. Yüreğir Belediyesi uzmanları bilgi vermiş ve konunun uzmanı akademisyenlerle yerinde tartışma olanağı bulmuşlardır. Aynı gün öğleden sonra Adana’da, Tepebağ bölgesi ve Ramazanoğlu Külliyesi gezilmiştir. Bu gezide de yapılmakta olan çalışmalarla ilgili olarak teknik elemanlardan bilgi alınmış ve uzmanlar görüşlerini ifade etmiştir.

“Kültürel Miras ve Sürdürülebilir Turizm” temalı 2017 yılı **“Uluslararası Anıtlar ve Sitler Günü”** Adana etkinliğin gerçekleşmesinde desteklerini ve her türlü katkılarını esirgemeyen Adana Büyükşehir Belediyesi, Seyhan Belediyesi, Yüreğir Belediyesi, TMMOB Mimarlar Odası Adana Şubesi, Çukurova Üniversitesi, ICOMOS Türkiye Milli Komitesi’ne; katılımları için de Mustafa Kemal Üniversitesi, Mersin Üniversitesi ve Niğde Ömer Halis Özdemir Üniversitesi ile UNESCO Türkiye Milli Komitesi temsilcisine teşekkür ederiz.

Organizasyon ve raporlama: Erol Doğan